

eller Telefonen fjernes midlertidig. Jeg forstaar ikke, hvad Meningen er med det Skøn, thi ud fra den Forudsætning, at det er Ejeren, som skal tage Bestemmelse om, hvorledes og hvornaar han vil omkalfatre sin Bygning, bliver det naturligvis Telegraf- eller Telefonvæsenets egen Sag at sige, om de ville flytte deres Ledninger, medens denne Omslytning finder Sted. Skal man saa have Skønsmænd, eller hvad skal der ske? Jeg har nogen Mistanke om, at denne § 11 vil blive forstaaet saaledes, at Skønsmændene skulle afgøre, om denne Mand, der meget imod sin Vilje og maasse trods Protest har faaet Telefonledninger paa sit Tag, skal lade det være afhængigt af disse to af Retten udmeldte Mænd, hvorvidt han maa gøre Forandringer med sin Ejendom af Hensyn til den Telefonledning, der ligger der.

Der siges saa i § 13, at der skal gives Erstatning for al Stade og Ulempe, og den skal ogsaa fastsættes paa sædvanlig Maade ved af Retten dertil udmeldte Mænd. Saaledes som Ordningen nu er, maa de private Selskaber, navnlig de københavnske Telefonselskaber, først have Tilladelse af Ejeren til at komme ind i Huset og gøre, hvad de ville, men de maa naturligvis ogsaa give Erstatning for al Stade og Ulempe og maa navnlig ogsaa give Ejeren Erstatning for Brug og Benyttelse af hans Hus og hans Tag. Staten derimod skal have det gratis; Ejeren skal være pligtig til at overlade Staten Brug og Benyttelsen af Huset, uden at han kan forlange en Dre i Erstatning. Jeg ser imidlertid ikke, hvorfor han skal gøre det over for Staten, navnlig naar Staten har søgt at tiltrane sig en meget lukrativ Forretning, hvorved den skal tjene mange Penge. Hvorfor skal den private Ejer gøre Dre og udlevere sin Bygning som gratis Underlag for hele denne udmærkede Forretning? Der staar kun, at han skal have Erstatning for Stade . . . (Ministeren for offentlige Arbejder [Zingerslev]: og Ulempe) . . . ja, der staar kun, at han skal have Erstatning for Stade og Ulemper, men han faar ikke Leje for Brug og Benyttelse af hans Bygning. Vi komme her til en Ekspropriation af en ganske særlig Bestaafenhed, det gælder baade om § 6 og § 13, og det er egentlig noget nyt. Der maa man gaa frem nogenlunde paa samme Maade som ved enhver anden Ekspropriation. Der blev allerede i 1845 givet nøjagtige Regler til Baretagelse af Ejendomsretten og de privates Tarv ved Ekspropriation til Jærnbaner, men her vil man med et Pennestrog blot sige: „Af Retten udmeldte villige Mænd“. Dermed skal det være klarat. Jeg tror, at vi maa for-

lange, for at hævde den private Ejers Ret, at der maa stipuleres ganske andre Regler til Vejledning for Takationsmændene, thi disse ville ofte være ude af Stand til at komme til et fornuftigt Resultat, naar der ikke ved Lovgivningen gives bestemte Regler for Fremgangsmaaden. — Jeg skal til Slutning blot gøre den Bemærkning, at det jo er lykkedes her i Kjøbenhavn og mange andre Steder her i Landet for private Selskaber, der have faaet et meget udvidet Telefontet, at overvinde alle Vanskeligheder, som stille sig i Vejen, ved at gaa frem med Lempe, med det gode og ved at betale for det. Men her skal man paa en Gang gaa til at anvende den brutale Magt og sige, saadan skal det være, og bagefter skulle saa uvillige Mænd sige, hvad der skal betales. Lad være, at Staten skal have Lov til at anlægge Telefoner, men jeg indser ikke, hvorfor Staten ikke med det gode skulde kunne komme lige saa vidt, som de private Telefonselskaber.

Hele Spørgsmaalet, hele Ulempen skriver sig fra, at man her vil lægge ind under Statsdrift og Statsstyrelse et Foretagende, med Hensyn til hvilket det har vist sig, at det udmærket godt kan udføres af private. Og hvorfor gøre det? Man kan dog ikke paasta, at Almenvellet kræver det? Jeg tror, at man i Kjøbenhavn er meget fornøjet med det Telefonvæsen, man har; det er maasse noget for dyrt, men Statens bliver maasse endnu dyrere. Det er den eneste Ulempe, man har; men at Almenvellet skulde kræve at vedtage en Lov som denne, blot for at de københavnske Telefonbrugere muligvis skulde slippe med at betale 100 Kr. i Stedet for 150 Kr., tror jeg ikke er stemmende med Grundloven. Jeg tror, at man kunde godt indskrænke sig til at indrette et Koncessionssystem og i øvrigt lade Tingene blive, som de ere.

Ministeren for offentlige Arbejder (Zingerslev): Da man i 1883—84 forhandlede et Forslag af lignende Art som det her foreliggende, var Landstinget ikke særlig stemt for Overtagelse eller Anlæg af Telefoner ved Staten. Det synes, at Stemningen nu noget har forandret sig, og det er ganske sikkert en Følge af den Udvikling, vi ere komne ind i siden den Tid, en meget naturlig Følge deraf. Nu er der egentlig kun et Medlem, nemlig den ærede sidste Taler (Det. Hansen), der er bange for et Lovforslag, der gaar i den Retning, og han er meget bange derfor, fordi han mener, det er socialistisk, hvilket ikke tiltaler ham; men han kom ikke nærmere ind paa at paavise, hvorfor han